

UAV-GC 2005

Over problemen bij het werken met geïntegreerde contracten

mr. R.G.T. Bleeker
mr. W.J.M. Herber
mr. B. van der Zijpp

Eerste druk

's-Gravenhage - 2016

Omslagfoto:

De Trip te Utrecht, appartementencomplex met bedrijfsruimtes te Utrecht, bouw 2014-2016, ontwerp, uitvoering en meerjarig onderhoud op basis van de UAV-GC 2005.

1^e druk

ISBN 978-94-6315-018-7

NUR 822

© 2016, Stichting Instituut voor Bouwrecht, 's-Gravenhage

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgeverij. Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h tot en met 16m Auteurswet 1912 jo. het Besluit van 27 november 2002, Stb. 2002, 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken dient men zich tot de Stichting Instituut voor Bouwrecht te wenden.

No part of this book may be reproduced in any form, by print, photo print, microfilm or any other means without written permission from the publisher.

Voorwoord

De UAV-GC 2005 zijn voorzien van een omvangrijke toelichting. De voorwaarden zijn inmiddels ook opgenomen in de serie *Tekst & Commentaar*, en na het verschijnen van de *Praktische toelichting op de UAV-GC 2005* van M.A.B. Chao-Duivis en A.Z.R. Koning is het de vraag of er nog een publicatie over de UAV-GC 2005 nodig is.¹ Die vraag kan pas worden beantwoord na lezing van dit boekje.

Dit boekje heeft geen enkele wetenschappelijke pretentie. Niet iedere bouwrechtelijke evidentie verantwoordt wij met een uitgebreid notenapparaat. Dat bij oplevering het risico van het werk overgaat op de opdrachtgever, staven wij bijvoorbeeld met niets.²

Wij hebben de bescheiden ambitie om de door ons via geschillen verkregen inzichten over de UAV-GC te delen met de gebruikers van deze voorwaarden. De inmiddels verschenen rechtspraak wordt, voor zover relevant, in de juiste context geplaatst en zo nodig van kritische kanttekeningen voorzien.³ Wij bespreken daarom alleen bepalingen uit de UAV-GC die aanleiding gaven tot debat. Zo slaan wij par. 12 (Veiligheid & gezondheid) over, want in onze praktijk en tijdens cursussen hebben wij nooit een vraag gekregen over dit onderwerp, iedere jurisprudentie ontbreekt en in de literatuur hebben we ook niets gevonden dat meer bevat dan het bondig navertellen van de op zich duidelijke regeling. Hiermee willen we niet gezegd hebben dat deze bepaling irrelevant is, want ook wij hechten zeer aan veiligheid en gezondheid.

De opstellers van de UAV-GC presenteren hun werk zelf al zonder enige bescheidenheid (die in hun geval trouwens misplaatst zou zijn) als een 'sluitende regeling' en een 'totaalregeling'.⁴ Dit is vragen om moeilijkheden. Al ontstaat bij eerste lezing van de voorwaarden en toelichting de indruk dat de regeling werkelijk sluitend is, na intensief gebruik in de praktijk zien wij toch mogelijkheden tot verbetering van de teksten, ofschoon daarbij de bewondering voor de systeembouwers te Ede en Tilburg alleen maar is toegenomen.

Hoewel de UAV-GC er vol mee staan, zijn wij spaarzaam omgesprongen met hoofdletters. Zinnen als 'De Opdrachtgever ging over tot Aanvaarding van het Werk' doen pijn aan de ogen en hebben we derhalve zoveel mogelijk vermeden.

Ook verder hebben wij getracht om onze tekst zo simpel mogelijk te houden: zo spreken wij over 'aannemers' en niet over 'opdrachtnemers', want alle opdrachtnemers in dit boekje zijn aannemers. Voorts duiden wij de UAV-GC 2005

1 M.A.B. Chao-Duivis en A.Z.R. Koning, *Praktische toelichting op de UAV-GC 2005*, Den Haag: IBR 2015.

2 Het is overigens wel zo: ook volgens Asser-Van den Berg 7-VI 2013, nr. 128.

3 De rechtspraak en literatuur is bijgewerkt tot en met oktober 2016.

4 Zie p. 8, 9 en 12 van de Toelichting.

aan als UAV-GC (over de UAV-GC 2000 is maar één uitspraak bekend en daar blijft het vermoedelijk bij).

Bij het noteren van onze inzichten zijn wij ervan uitgegaan dat de lezer naast dit boekje ook de beschikking heeft over de tekst en de toelichting op de UAV-GC, in de teksteditie van CROW. Verwijzingen naar de toelichting zijn alleen opgenomen bij bespreking van onderdelen die ons inziens niet voldoende duidelijk zijn. Iets soortgelijks geldt voor schema's: zowel de toelichting op de UAV-GC als de *Praktische toelichting op de UAV-GC 2005* bevatten op relevante onderdelen vele verhelderende schema's en daaraan hebben wij niets toe te voegen.

Alle reacties, vooral die uit de dagelijkse UAV-GC-praktijk, zijn zeer welkom. Morgen beginnen wij aan de voorbereiding van de herziene druk, die naar verwachting zal verschijnen spoedig nadat de inmiddels gevormde preadviescommissie haar ei heeft gelegd en de herziene UAV-GC 2020 zijn verschenen.⁵

Ten slotte danken wij Monika Chao-Duivis voor haar opmerkingen over de concept-teksten, met de gebruikelijke kanttekening dat de verwerking van die opmerkingen geheel voor risico van de auteurs is. Rob Kluitenberg heeft met veel toewijding gezorgd voor de vormgeving van dit boekje. Ook hem zijn wij veel dank verschuldigd.

Amsterdam/Houten, 6 november 2016

Rob Bleeker
Pim Herber
Bert van der Zijpp

5 Het CROW werkt gewoonlijk met cycli van 5 jaar: UAV-GC 2000, UAV-GC 2005 en dus : UAV-GC 2020, al is de prognose thans 2018.

Inhoudsopgave

Voorwoord	v
-----------	---

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1	Geschiedenis geïntegreerde contractvormen	1
1.2	Uitgangspunten; samenwerkingsvorm	2
1.3	Terminologie en systeem	3
1.4	Toelichting	5
1.5	Status aanbidding	5
1.6	Rangorde	6
1.7	Hybride overeenkomst	7
1.8	Aanneming en opdracht	7
1.9	Resultaatsverplichting of inspanningsverplichting	8
1.10	Verhouding tot UAV 2012	11
1.11	Aanbestedingsrechtelijke aspecten	12
1.12	Uitleg	13
1.13	Precontractuele waarschuwingsplicht	15
1.14	Wederzijdse waarschuwingsplichten	16

Hoofdstuk 2 Voornaamste rechten en verplichtingen van de opdrachtgever

2.1	Inleiding	19
2.2	Gegevens	19
2.2.1	Tijdige verstrekking	19
2.2.2	Noodzakelijkheids criterium	19
2.3	Locatie en goederen	22
2.3.1	Terbeschikkingstelling terrein	22
2.3.2	Hoedanigheid terrein	22
2.3.3	Goederen	24
2.4	Verantwoordelijkheid opdrachtgever	24
2.4.1	Verantwoordelijkheid voor de juistheid van ter beschikking gestelde gegevens	24
2.4.2	Is de opdrachtgever ook verantwoordelijk voor de volledigheid van door hem ter beschikking gestelde gegevens?	25
2.5	Verantwoordelijkheid vraagspecificatie	26
2.5.1	Vraagspecificatie	26
2.5.2	Drie ontwerpvarianten	27
2.5.3	Inhoud van de vraagspecificatie	27
2.5.4	Status van door de opdrachtgever gegeven informatie	28
2.6	Verplichting de overeengekomen aanneemsom te betalen (par. 3 lid 9 UAV-GC)	28

2.6.1 Termijnen	29
2.6.2 Prestatieverklaring	30
2.6.3 Geen acceptatie	30
2.6.4 Betalingstermijn	30
2.6.5 Te late betaling	30
Annex Overige verplichtingen en verantwoordelijkheden van de opdrachtgever	31

Hoofdstuk 3 Voornaamste verplichtingen en verantwoordelijkheden van de aannemer

3.1 Par. 4 lid 1 UAV-GC: het werk moet voldoen aan de uit de overeenkomst voortvloeiende eisen	35
3.1.1 Datum van oplevering	35
3.1.2 Voldoen aan de uit de overeenkomst voortvloeiende eisen	35
3.1.2.1 <i>Voldoen aan de in artikel 3 genoemde contractdocumenten</i>	35
3.1.2.2 <i>Voldoen aan de voor het werk geldende wettelijke voorschriften</i>	37
3.1.2.3 <i>Geschikt voor gebruik</i>	38
3.1.3 Gebrek	38
3.2 Waarschuwingsplicht aannemer	39
3.3 Behoudens par. 34, 44 en 45 UAV-GC geen aanspraken op verrekening	41
Annex Overige verplichtingen en verantwoordelijkheden van de aannemer	43

Hoofdstuk 4 Vergunningen

4.1 Inleiding	49
4.2 Drie soorten van vergunningen	49
4.3 Hoofdlijnen	49
4.3.1 Verplichting opdrachtgever	49
4.3.2 Verplichting aannemer	50
4.4 Tekortkoming opdrachtgever	50
4.4.1 Resultaatsverplichting opdrachtgever	50
4.4.2 Opzegging overeenkomst bij niet toerekenbaar tekortschieten van de opdrachtgever	51
4.4.3 Opzegging overeenkomst bij toerekenbaar tekortschieten van de opdrachtgever	51
4.4.4 Stilzitten opdrachtgever	52
4.5 Tekortkoming aannemer	52
4.6 Vernietiging, intrekking, schorsing of strengere voorwaarden	53
4.7 Door aannemer aangevraagde vergunning wordt niet of niet tijdig verkregen	54

4.7.1	Overige vergunningen, zijnde vergunningen die <i>niet</i> nodig zijn voor de opzet en het gebruik van het werk; resultaatsverbintenis	54
4.7.2	Vergunningen die nodig zijn voor de opzet en het gebruik van het Werk; inspanningsverbintenis	54
4.7.2.1	<i>Door aannemer aangevraagde vergunning, nodig voor de opzet en het gebruik van het werk wordt niet of niet tijdig verleend</i>	55
4.7.2.2	<i>Niet toerekenbaar tekortschieten</i>	56
Hoofdstuk 5 Kwaliteitsborging		
5.1	Inleiding	59
5.2	Toetsing	60
5.3	Toetsinstrumenten ontwerpfase	61
5.3.1	Toetsingsplan ontwerpwerkzaamheden	62
5.3.1.1	<i>Toetsen is bevoegdheid</i>	62
5.3.1.2	<i>Waarschuwingsplicht opdrachtgever</i>	63
5.3.1.3	<i>Gevolgen toezicht</i>	63
5.3.2	Acceptatieplan	64
5.3.2.1	<i>Betekenis acceptatie</i>	65
5.3.2.2	<i>Vershil tussen toetsing op basis van acceptatieplan en toetsing op basis van het toetsingsplan ontwerpwerkzaamheden</i>	65
5.3.2.3	<i>Toetsen is bevoegdheid</i>	67
5.3.2.4	<i>Waarschuwingsplicht opdrachtgever</i>	67
5.3.2.5	<i>Negatief toetsresultaat</i>	67
5.3.2.6	<i>Acceptatie en wijziging</i>	68
5.4	Procestoetsen: kwaliteitsplan of kwaliteitsmanagementplan	69
5.4.1	Kwaliteitsplan	69
5.4.1.1	<i>Bevoegdheid tot toetsing</i>	70
5.4.1.2	<i>Audit</i>	70
5.4.1.3	<i>Negatief toetsresultaat</i>	70
5.4.2	Kwaliteitsmanagementsysteem	71
5.4.2.1	<i>Inleiding</i>	71
5.5	Toetsinstrumenten uitvoerings- en onderhoudsfase	72
5.5.1	Toetsing van keuringsresultaten	72
5.5.2	Stop- en bijwoonpunten	73
5.5.3	Acceptatieplan	74
5.5.4	Procestoetsen: kwaliteitsplan en kwaliteitsmanagementsysteem	75

Hoofdstuk 6 Bodemgesteldheid

6.1	Medewerkingsplicht opdrachtgever	77
6.2	Risico bodemgesteldheid	77

6.3	Adequaat onderzoek	78
6.4	Schade, gebreken en kosten	79
6.5	Obstakels	80
6.6	Bodemverontreiniging en archeologische vondsten	82

Hoofdstuk 7 Wijzigingen

7.1	Wettelijke achtergrond	85
7.2	Minderwerk	86
7.3	Par. 14 UAV-GC; wijziging opdrachtgever	86
7.3.1	Par. 14 lid 1 UAV-GC	86
7.3.2	Par. 14 lid 3 UAV-GC	87
7.3.3	Meerwerk en VtW's	88
7.3.4	Par. 14 lid 4 UAV-GC	89
7.3.5	Par. 14 lid 5 UAV-GC; verplichting tot uitvoering	90
7.3.6	Par. 14 lid 6 UAV-GC; weigeringsgronden	90
7.3.7	Par. 14 lid 7 tot en met 17 UAV-GC; prijsovereenstemming	91
7.4	Par. 15 UAV-GC; wijziging opdrachtnemer	92
7.5	Optimalisatie van het ontwerp	93
7.6	Par. 45 UAV-GC	96
7.6.1	Prijsaanbieding	96
7.6.2	Aanvaarding prijsaanbieding	97
7.6.3	Raad van Deskundigen	98

Hoofdstuk 8 Overige aanspraken van de aannemer

8.1	Inleiding	99
8.2	Stelposten	99
8.3	Wijzigingen	100
8.4	Par. 44 UAV-GC	100
8.4.1	Par. 44 lid 1 sub a UAV-GC	100
8.4.2	Par. 44 lid 1 sub b UAV-GC	101
8.4.3	Par. 44 lid 1 sub c UAV-GC	102
8.4.4	Mededelingsplicht aannemer	103

Hoofdstuk 9 Voortijdige beëindiging

9.1	Schorsing, opzegging en ontbinding door de aannemer	107
9.2	Ontbinding door de aannemer	109

Hoofdstuk 10 Oplevering en aansprakelijkheid na oplevering

10.1	Oplevering	113
10.2	Keuringsbevoegdheid	114
10.3	Opleveringspunten	114
10.4	Oplevering en ontbinding	115
10.5	Onderhoudstermijn	116

10.6	Verborgen gebreken	117
10.7	Ernstige gebreken	118
10.8	Garantie	119

Hoofdstuk 11 Meerjarig onderhoud

11.1	Opdracht	121
11.2	Eisen	121
11.3	Keuring	121
11.4	Tekortkomingen en gebreken	122
11.5	Oplevering	123
11.6	Schade	123
	Trefwoordenregister	125